

**Gemeente
Amsterdam**

Verklaring instandhouding metrokunst Oostlijn Amsterdam

Partijen:

1. De gemeente Amsterdam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer J.P. Rocour in zijn hoedanigheid van afdelingshoofd Stedelijk Beheer van de directie Verkeer en Openbare Ruimte hierna te noemen: 'Amsterdam',

en
2. De Vervoerregio Amsterdam, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door mevrouw C. Wit in haar hoedanigheid van Ambtelijk Opdrachtgever AMRI hierna te noemen: 'Vervoerregio'

Gezamenlijk hierna te noemen: 'Partijen',

NEMEN IN AANMERKING DAT:

- a) Amsterdam een dynamische stad is, waarin allerlei ontwikkelingen (maatschappelijk, functioneel, veiligheid, etc.) kunnen of zullen plaats vinden, waaronder ook in de metro stations van de metrolijn 'Oostlijn'.
- b) Dat bij de oplevering rond 1980 diverse kunstobjecten in de ondergrondse metrostations van de Oostlijn zijn gerealiseerd.
- c) Dat de Adviescommissie Kunst bij de ontwerpopdracht voor de renovatie van de Oostlijn (2009) is ingesteld, welke heeft geconcludeerd dat er voor de meeste kunstobjecten in de ondergrondse stations geen artistieke redenen zijn om deze te behouden en te restaureren.
- d) Amsterdam in 2012 opdracht heeft gegeven aan een architect (Groep A) om de metrostations te renoveren, waarbij geen opdracht is verstrekt tot het renoveren van de bestaande kunst.
- e) Diverse omgevingspartijen in 2012 hebben aangegeven voorstander te zijn van behoud van de kunst in de Ondergrondse metrostations in de Oostlijn. Deze omgevingspartijen waren:
  - I. Het Bewonersinitiatief Red De Ondergrondse Metrokunst
  - II. De betrokken kunstenaars
  - III. De Bewonersraad Nieuwmarkt.
  - IV. De Bewonersraad Groot Waterloo
  - V. Erfgoedvereniging Heemschut
  - VI. Commissie van Welstand en Monumenten Amsterdam
- f) Amsterdam een onderzoek heeft laten uitvoeren, met als resultaat een rapport 'Cultuurhistorische waardestellingen kunstwerken op de Oostlijn van de

Amsterdamse Metro' d.d. januari 2012 behorende tot het project Renovatie Oostlijn.

- g) Amsterdam op basis van dit onderzoek heeft vastgesteld dat de aanwezige kunst van historische waarde is voor de stad Amsterdam en heeft besloten de kunst te renoveren.
- h) Amsterdam de kunst in de ondergrondse metrostations van de Oostlijn heeft gerehabiliteerd (al dan niet in aangepaste vorm) in de periode 2022 en 2023.
- i) Het Dagelijks Bestuur van Vervoerregio met ingang van 1 januari 2022 de zorg voor het beheer en onderhoud van de metrostations, inclusief de 'kunstwerken (art)' voor de periode tot en met in ieder geval 31 december 2034 van Amsterdam volledig heeft overgenomen. Na instemming met Amsterdam, kan de Vervoerregio wijzigingen aanbrengen in de functie en het gebruik van de metrostations. Hierbij neemt de Vervoerregio het intellectueel eigendom van de kunstobjecten in acht.
- j) Amsterdam (juridisch) eigenaar is en blijft van de metrostations in de regio Amsterdam.
- k) Het Bewonersinitiatief Red De Ondergrondse Metrokunst (hierna te noemen 'Bewonersinitiatief Metrokunst') van Partijen een verklaring wensen om de kunst in de ondergrondse metrostations te borgen.
- l) Amsterdam en Vervoerregio hebben afgesproken om bij initiatieven die mogelijke gevolgen hebben voor de kunst met elkaar in overleg te gaan.
- m) Partijen kunst in de ondergrondse metrostations belangrijk vinden, maar ook beseffen dat behoud van de aanwezige kunst i.v.m. toekomstige ontwikkelingen niet kan worden gegarandeerd. Deze toekomstige ontwikkelingen kunnen bestaan uit bijvoorbeeld:
  - I. aanpassingen als gevolg van gewijzigde wet en regelgeving.
  - II. maatschappelijke ontwikkelingen (aantal reizigers, kwaliteitsnormen, etc.).
  - III. gewijzigde architectonische/esthetische inzichten.
  - IV. maatregelen i.h.k.v. veiligheid.
- n) Partijen hiermee richting het 'Bewonersinitiatief Metrokunst' verklaren om de kunst in de metrostations voor langere tijd, en in ieder geval voor de duur van deze verklaring, in stand te willen houden (met inachtneming van de overweging).

EN VERKLAREN ALS VOLGT:

1 Verklaring

- 1.1 Amsterdam en Vervoerregio hebben als doel om de metrokunst te onderhouden en te behouden, minimaal gedurende de periode als bedoeld in artikel 3.

- 1.2 Amsterdam zal gedurende de looptijd van de reclameconcessie voor reclame in de metrostations, te weten tot en met februari 2035, geen reclame displays voor of in de directe nabijheid van de kunst in de ondergrondse stations plaatsen of de kunst aanpassen aan de reclame displays. De reeds geplaatste reclame displays zullen worden gehandhaafd.
- 1.3 Wanneer er sprake is van gewenste mutaties t.a.v. de metrokunst zal een zorgvuldig afwegingstraject plaatsvinden, waarin de initiatiefnemer (Vervoerregio of Amsterdam) contact zal opnemen met de betreffende kunstenaar en een vertegenwoordiger van het 'Bewonersinitiatief Metrokunst'. Indien blijkt dat het niet mogelijk is de kunstenaar en vertegenwoordiger van het 'Bewonersinitiatief Metrokunst' te bereiken, zal contact worden opgenomen met nazaten van de kunstenaar en het initiatief worden genomen om ook een vertegenwoordiger van het erfgoedveld van Amsterdam of vertegenwoordigende organisaties van de kunstenaars te benaderen.
- 1.4 De kunst kan alleen worden aangepast of verwijderd indien daarover een zorgvuldig besluit genomen is door het dagelijks bestuur van de Vervoerregio dan wel de eigenaar Amsterdam. In het besluit zal mede worden betrokken de reactie(s) van de kunstenaar en het 'Bewonersinitiatief Metrokunst' of indien niet bereikbaar met de nazaten of de vertegenwoordigers van het erfgoedveld van Amsterdam, of vertegenwoordigende organisaties van de kunstenaars.

2. Scope van de verklaring

- 2.1 Deze verklaring heeft betrekking op de reeds aanwezige kunst die is opgenomen in de ondergrondse metrostations:
  - Centraal Station Oostlijn-deel
  - Nieuwmarkt
  - Waterlooplein
  - Weesperplein
  - Wibautstraat

3. Duur van de verklaring

- 3.1 Deze verklaring geldt vanaf het moment van ondertekening van deze verklaring en eindigt op 31 december 2034, zijnde het moment dat de huidige overeenkomst tussen Amsterdam en de Vervoerregio (voor zover niet verlengd) komt te vervallen.
- 3.2 Deze verklaring kan worden verlengd indien Partijen dat gezamenlijk wensen. Dit kan alleen indien Partijen ook na de einddatum als bedoeld in artikel 3.1 dezelfde bevoegdheden hebben behouden als ten tijde van ondertekening van deze verklaring. Hiertoe zullen zij een schriftelijke verlenging opstellen voor een nader te bepalen periode.

4. Slotbepalingen

- 4.1 Vervoerregio overhandigt een kopie van deze Verklaring aan de (uitvoerend) beheerder van de metrostations, zijnde GVB Infra B.V.
- 4.2 Wijzigingen en/of aanvullingen van deze verklaring dienen Partijen schriftelijk overeen te komen.

Aldus verklaard en in drievoud opgemaakt en ondertekend op 3 mei 2023 te Amsterdam.

Gemeente Amsterdam,
V&OR
J.P. Rocour
Hoofd Stedelijk Beheer

Vervoerregio Amsterdam,
Namens de voorzitter,
C. Wit
Ambtelijk Opdrachtgever AMRI

(handtekening)

(handtekening)

Ondertekening voor ontvangst van
deze verklaring:

**Bewonersinitiatief Red De
Ondergrondse Metrokunst,**
H. van Poll
Vertegenwoordiger
bewonersinitiatief

(handtekening)